

2. BEVILLINGSSYSTEMET

2.1. Folketingets behandling af finanslovforslaget

Regeringen skal i henhold til grundlovens § 45, stk. 1, fremsætte finanslovforslaget for det kommende finansår senest fire måneder før finansårets begyndelse. Efter Folketingets forretningsordens § 10, stk. 2, kan forslag til finanslov fremsættes skriftligt af regeringen uden for Tingets mødeperiode. Denne skriftlige fremsættelse foretages af finansministeren på regeringens vegne inden udgangen af august måned, og forslaget henvises herefter af Folketingets formand til Finansudvalget.

Finanslovforslaget behandles første gang i Folketinget ved en 1. behandling i begyndelsen af september måned, dvs. umiddelbart efter fremsættelsen. Folketinget indkaldes særligt til dette møde.

Forslaget bortfalder ved folketingsårets slutning og genfremsættes i begyndelsen af det nye folketingsår i oktober måned.

Finanslovforslaget er herefter som andre lovforslag genstand for tre behandlinger i Folketinget med mellemliggende udvalgsbehandling. Regeringens ændringsforslag fremsættes af to omgange: almindelige og konjunkturbetingede ændringsforslag.

Regeringens ændringsforslag til finanslovforslaget fremsættes af finansministeren. Ændringsforslagene fremsættes for Folketinget i Finansudvalgets tillægsbetænkning over finanslovforslaget og indgår i 3. behandling af finanslovforslaget.

Regeringens ændringsforslag fremsættes omkring midten af november. Der stilles normalt ikke af regeringen ændringsforslag til fremsatte ændringsforslag. Ønsker regeringen at ændre et fremsat ændringsforslag, tilbagekaldes dette og et nyt fremsættes.

Ud over de almindelige ændringsforslag stiller finansministeren ultimo november regeringens konjunkturbetingede ændringsforslag. Disse konjunkturbetingede ændringsforslag, der stilles uden for tillægsbetænkningen, vedrører bl.a. ajourførte skøn over større indtægts- og udgiftsposter (f.eks. skatter, afgifter, lovbundne udgifter) på grundlag af de senest foreliggende oplysninger. Endelig afstemning om finanslovforslaget ved 3. behandling finder sted medio december.

2.2. Bevillingsreglerne

Grundloven indeholder få, helt overordnede regler om bevillingssystemet. Af § 46, stk. 2, fremgår, at ingen udgift må afholdes uden hjemmel i den af Folketinget vedtagne finanslov eller i en af Folketinget vedtaget tillægsbevillingslov eller midlertidig bevillingslov. § 46, stk. 1, fastslår, at skatterne ikke må opkræves, forinden finansloven eller en midlertidig bevillingslov er vedtaget af Folketinget.

Ud over disse få centrale grundlovsbestemmelser findes det generelle regelsæt om det statslige budget- og bevillingssystem i Budgetvejledningen, som er udsendt med Finansministeriets cirkulære af 22. marts 2006.

Bestemmelserne i Budgetvejledningen er en del af de forudsætninger, hvorunder bevillingerne på finansloven gives. For den enkelte bevilling på finansloven kan der i anmærkningerne i særlige tilfælde være angivet disponeringsforudsætninger, der er specielle for den pågældende bevilling,